

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE JANÓW LUBELSKI
NA LATA 2023-2025**

JANÓW LUBELSKI 2023

SPIS TREŚCI

- I. WPROWADZENIE
- II. REGULACJE PRAWNE
- III. DIAGNOZA SPOŁECZNA – MERYTORYCZNE UZASADNIENIE
- IV. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU
- V. ADRESACI
- VI. CELE PROGRAMU
- VII. SPOSOBY REALIZACJI CELÓW
- VIII. REALIZATORZY PROGRAMU
- IX. FINANSOWANIE, ZARZĄDZANIE I MONITORING
- X. PRZEWIDYWANE EFEKTY

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina oddziałuje na dziecko przekazując mu system wartości oraz tradycje. Ponadto rodzina stanowi bogate źródło wzorów zachowań w różnych sytuacjach, ponieważ w prawidłowo ukształtowanej rodzinie można znaleźć szereg walorów kształtujących osobowość człowieka, nie do zastąpienia przez inne środowiska.

Zadanie rodziców w dużej mierze powinno polegać na nieustannym towarzyszeniu dziecku w jego rozwoju oraz dbaniu o prawidłowe relacje z nim. Na podstawie tego, co rodzice myślą i mówią – dziecko buduje obraz samego siebie i poczucie własnej wartości – zaczyna w określony sposób myśleć o sobie, wyobrażać sobie siebie. Usłyszane informacje na swój temat stają się podstawą do myślenia o sobie samym. To co warto robić, to skupiać się na pozytywnych zachowaniach dziecka. Doceniać to co w nim dobre i stwarzać mu takie warunki by mogło rozwijać swoje pozytywne.

Rodzina, która potrafi sprostać swoim obowiązkom, która pomyślnie rozwiązuje swoje problemy, kierując się chęcią utrwalenia swojej wspólnoty i realizacji przypisanych jej funkcji nazywamy rodziną funkcjonalną.

Rodziny, które nie potrafią wypełnić należycie swoich funkcji, nazywamy rodzinami dysfunkcjonalnymi.

Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze niosą za sobą wiele skutków pozytywnych ale również negatywnych, które przyczyniają się do rozpadu rodziny.

Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, wypadki losowe, ubóstwo, euro sieroctwo oraz rodzina niepełna to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Życie w rodzinie dysfunkcyjnej nie jest łatwe, zwłaszcza dla dzieci, ponieważ wszystko co je spotyka przyczynia się do deformacji rozwoju, negatywnych konsekwencji emocjonalnych i społecznych, niskiego poczucia wartości i braku odwagi na samodzielne i właściwe pokonywanie trudności.

Różnorakie formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy doceniać i ciągle udoskonalać. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Główną zasadą powinna być zasada pomocniczości.

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025 stanowi kontynuację celów, zadań i zintegrowanych kierunków działań realizowanych w zakresie opieki nad rodziną na terenie gminy Janów Lubelski, wskazanych do realizacji w Programie w latach 2020 – 2022.

II. REGULACJE PRAWNE

Działania podejmowane w celu stworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawy jakości jej życia oraz zapobiegania marginalizacji życia tej najważniejszej komórki społecznej regulowane są przez następujące dokumenty:

1/ ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 447, z późn. zm.),

2/ ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.),

3/ ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1249),

4/ ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 165),

5/ ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 172,),

6/ ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 40,).

7/ ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – kodeks rodzinny i opiekuńczy

Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 z późn. zm.

8/ ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1329),

9/ ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1348 z późn. zm.);

10/ ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 111 z późn. zm.);

11/ ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 808 z późn. zm.);

12/ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz.483 z późn. zm.)/

13/ ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1348 z późn. zm.);

14/ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” (Dz. U. z 2018 r. poz. 1061 z późn. zm.);

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Gmina Janów Lubelski jest to niewielka gmina położona w południowo-wschodniej części województwa lubelskiego. Według danych Urzędu Stanu Cywilnego w Janowie Lubelskim liczba mieszkańców zameldowanych na stałe na terenie Gminy Janów Lubelski na dzień 31.12 2022r. wynosi około 15.200 osób. Gmina jest głównie terenem rolniczym. W minionych latach dzięki funduszom z Unii Europejskiej powstała Janowska Strefa Inwestycyjna "Borownica", gdzie powstały liczne zakłady produkcyjne, przedsiębiorstwa w których zatrudniani są mieszkańcy m. in. gminy Janów Lubelski. Największe zatrudnienie występuje w firmach: Caterpillar, Fortaco JL, Derpal, Zink Power oraz w administracji samorządowej. Sytuacja na rynku pracy ulega stopniowej poprawie, co zwiększa perspektywę i daje możliwość zatrudnienia, jednak w dalszym ciągu wiele osób jest wykluczonych na rynku pracy z powodu niewystarczających kwalifikacji, wykształcenia, bądź wieku. Wiąże się to z utratą w mieszkańcach gminy poczucia stabilizacji i bezpieczeństwa finansowego.

Analizując problem bezrobocia (wg danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Janowie Lubelskim) należy zauważyć, iż ogólna stopa procentowa na przełomie lat 2020-2022, wyniosła średnio wysokość ok. 12,9 %. Na koniec grudnia 2022r. odnotowano 725 mieszkańców gminy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy i mimo licznych form wsparcia osób bezrobotnych mieszkańcy borykają się z problemem braku stałej i pewnej pracy zarobkowej. W/g danych PUP w Janowie Lubelskim najczęściej osobami bezrobotnymi są młodzi ludzie, którzy ukończyli studia, powrócili do miasta i pozakładali swoje rodziny, osoby po 50 roku życia oraz osoby długotrwale bezrobotne.

Drugim ważnym problemem społecznym, dotyczącym rodziny na terenie gminy są uzależnienia. W Gminie Janów Lubelski najczęściej występującym nałogiem jest alkohol. Niewątpliwie uzależnienie jednego z członków rodziny staje się przyczyną sytuacji kryzysowej, której skutkiem jest ubóstwo, bezrobocie, utrata pracy, rozpad rodziny itp.

Tabela 1. Osoby zarejestrowane w Poradni Leczenia Uzależnień

Lp.	Rok	Osoby uzależnione	Osoby współuzależnione
1.	2020	71	21
2.	2021	68	19
3.	2022	65	18

Źródło: informacja z Poradni Leczenia Uzależnień w Janowie Lubelskim

Powyższa tabela przedstawia dane Poradni Leczenia Uzależnień w Janowie Lubelskim na przestrzeni 3 lat osób uzależnionych i współ uzależnionych z terenu Gminy Janów Lubelski.

Tabela 2. Liczba osób zatrzymanych

Lp.	Rok	Osoby nietrzeźwe zatrzymane	Toczące się postępowania
1.	2020	10	50
2.	2021	18	65
3.	2022	10	54

Źródło: informacja z Komendy Powiatowej Policji w Janowie Lubelskim

Powyższa tabela przedstawia dane Komendy Powiatowej Policji w Janowie Lubelskim na przestrzeni 3 lat osób nietrzeźwych zatrzymanych i toczących się wg. nich postępowań.

Z w/w danych wynika, iż osoby uzależniona nie mogą właściwie wypełniać swoich funkcji społecznych, zawodowych, a tym bardziej rodzicielskich. Skutkuje to niejednokrotnie pojawieniem się zjawiska współuzależnienia.

Tabela 3. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2020-2022 z podziałem na powody trudnej sytuacji życiowej.

	2020	2021	2022
Liczba osób korzystających z pomocy OPS	563	433	431
Ubóstwo	288	248	229

Bezrobocie	211	196	179
Długotrwała lub ciężka choroba	211	197	190
Niepełnosprawność	148	139	122
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym:	21	13	13
Rodziny niepełne	13	8	11
rodziny wielodzietne	5	3	2
Przemoc w rodzinie	0	0	4
Alkoholizm	31	32	27
Trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	5	6	3
Zdarzenie losowe	0	1	0

Źródło: dane własne - Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie Lubelskim

Tabela 4. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami

Lp.	Rok	Liczba rodzin
1.	2020	459
2.	2021	386
3.	2022	347

Źródło : Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie Lubelskim

Powyższa tabela przedstawia dane OPS w Janowie Lubelskim na przestrzeni 3 lat, którym była udzielana pomoc w postaci zasiłków rodzinnych.

Tabela 5. Pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych z terenu Gminy

Lp.	Rok	Liczba dzieci
1.	2020	13
2.	2021	14
3.	2022	15

Źródło : Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie Lubelskim

Z powyższej tabeli wynika, że na przestrzeni ostatnich 3 lat, liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej utrzymuje się na podobnym poziomie.

Tabela 6. Świadczenia wychowawcze 500+ dla rodzin z tereny Gminy

Lp.	Rok	Liczba rodzin
1.	2020	1554
2.	2021	1494
3.	2022	1473

Źródło : Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie Lubelskim

Z powyższej tabeli wynika, że liczba rodzin korzystających ze świadczenia 500+ na przestrzeni 3 ostatnich lat utrzymuje się na podobnym poziomie.

Sytuacja rodzin została zbadana w oparciu o dane statystyczne zgromadzone w zbiorach Ośrodka Pomocy Społecznej w Janowie Lubelskim, który ewidencjonuje informacje o rodzinach doświadczających różnych problemów oraz udzielanych rodzinom formach wsparcia. Wybrane dane statystyczne pokazują spadek ogólnej liczby rodzin objętych pomocą i wsparciem, a w systemie wsparcia widoczna jest coraz mniejsza liczba rodzin wychowujących dzieci. Taka sytuacja może być odzwierciedleniem skuteczności działań, jakie w kierunku wspierania rodziny wychowującej dzieci podejmuje państwo oraz instytucje lokalne, w tym Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie Lubelskim.

Należy podkreślić, że na zmniejszenie liczby świadczeń udzielanych rodzinom na podstawie ustawy o pomocy społecznej, głównie zasiłków okresowych, celowych i dożywiania dzieci w szkole ma znaczny wpływ krajowych programów „Rodzina 500 +” i „Dobry Start”. Programy te zapewniają rodzinom świadczenia pieniężne, co wpływa na poprawę jakości życia rodzin i skuteczność działań, jakie w tym kierunku

podejmuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Głównymi powodami korzystania rodzin z pomocy OPS jest ubóstwo, brak wystarczających środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych.

W rodzinach pojawiają się różnorodne problemy, z którymi sobie nie radzą m. in. wynikające z niezaradności lub braku umiejętności gospodarowania środkami finansowymi. Bardzo trudna jest wówczas sytuacja dzieci. W rodzinach gdzie jest bieda, alkoholizm rodziców, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność powstają negatywne wzorce zachowania w środowisku tj.: brak perspektyw życiowych, brak wsparcia ze strony rodziny wywołujące u dzieci niskie poczucie własnej wartości i brak wiary we własne siły. Dzieci w rodzinie gdzie występują problemy żyją w ciągłym napięciu i stresie. Trwanie w nieustannej niepewności wywołuje u nich poczucie braku bezpieczeństwa i porządku życiowego. Dzieci najczęściej odsuwają się od rówieśników ponieważ uważają, że są gorsze. Bardzo często izolują się od rzeczywistości lub ulegają negatywnym wpływom rówieśników. Dzieci wymagają więc wielu działań mających na celu wsparcie ich w sytuacji, w której się znalazły. Dlatego należy podjąć wszelkie działania wspierające dla rodzin oraz promujące ważne wartości.

Tabela 6. Rodziny z terenu Gminy objęte wsparciem asystent rodziny

Lp.	Rok	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach
1.	2020	17	32
2.	2021	16	34
3.	2022	11	24

Źródło : Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie Lubelskim

Z powodu problemów opiekuńczo-wychowawczych rodziny z terenu gminy od 2012 roku obejmowane są wsparciem asystenta rodziny. Praca asystenta z rodziną przeciętnie trwa około 2 lat.

Asystentura rodziny polega na towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny pochodzenia i rodziny dalszej, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych. W rodzinach obserwuje się trudności wychowawcze związane z brakiem wzorców oraz deficytami społecznymi. W niektórych przypadkach pojawiają się zachowania destrukcyjne związane z przemocą lub

nadużywaniem alkoholu. Problemy w sprawach opiekuńczo –wychowawczych skutkują niekiedy koniecznością ingerencji w strukturę rodziny, ograniczenia władzy rodzicielskiej, objęciem kuratelą sądu oraz asystenturą. Głównym celem asystentury jest praca w kierunku podniesienie kompetencji rodzicielskich, umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, właściwego prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. W sytuacjach, gdy rodzice nie są w stanie lub nie chcą sprawować opieki nad własnym dzieckiem lub czasowo zostają pozbawieni praw rodzicielskich w pierwszej kolejności dziecko umieszcza się w rodzinnej pieczy zastępczej. Umieszczenie dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej następuje dopiero po wykorzystaniu wszystkich możliwych rodzinnych formach opieki. Należy dodać, iż praca asystenta rodziny prowadzona jest również z rodziną biologiczną, której prawa zostały ograniczone, praca ma na celu podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców w celu powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

IV. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada przede wszystkim udzielenie wielopłaszczyznowego wsparcia różnym typom rodzin, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Zasadą nadrzędną jest udzielanie pomocy w rozwiązywaniu bieżących trudności, jednakże Program zakłada również działania zapobiegające powstawaniu sytuacji mających niekorzystny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny, wsparcie jej w zakresie występujących niedomagań, zabezpieczenie potrzeb, wpływanie na poprawę trybu i jakości życia, pomoc we wzmocnieniu jej wydolności opiekuńczo-wychowawczej oraz w sytuacjach zagrożenia dobra dziecka.

Szczegółowe założenia Programu obejmują:

- ✓ wzmocnianie systemu rodzinnego, aby był w stanie w prawidłowy sposób poprowadzić proces wychowawczy

- ✓ ochronę dzieci przed niedostosowaniem społecznym, uzależnieniami, marginalizacją i wykluczeniem społecznym
- ✓ zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz reagowanie w sytuacjach trudnych
- ✓ poprawa sytuacji dziecka w środowisku rodzinnym, szkolnym, rówieśniczym i lokalnym
- ✓ wspieranie potencjału rodziny biologicznej we wczesnym etapie jej funkcjonowania
- ✓ ścisłą współpracę podmiotów działających na rzecz dzieci i rodziny, funkcjonujących na terenie Gminy
- ✓ podejmowanie działań profilaktycznych.

Program zakłada więc tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Janów Lubelski. Wsparcie będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, przy jednoczesnym wykorzystaniu potencjału samej rodziny. Ważnym elementem jest również współpraca różnych podmiotów zajmujących się problemami rodzinnymi i przez to podejmowanie interdyscyplinarnych działań.

V. ADRESACI

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny są rodziny wychowujące dzieci oraz rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone ubóstwem, uzależnieniami, przemocą; rodziny, którym została ograniczona lub odebrana władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej lub rodziny, którym z różnych powodów znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i przeżywają kryzys. Zgodnie z założeniami rodzina, do której adresowany jest Program zamieszkuje na terenie gminy Janów Lubelski.

Adresując działania do tej grupy mieszkańców Gminy zmierza się do przywrócenia prawidłowego funkcjonowania rodzin, co wiąże się z dużym rozwojem dla społeczności lokalnej w każdej sferze życia.

VI. CELE PROGRAMU

Cel główny: Stworzenie spójnego i wielopłaszczyznowego systemu wsparcia dla rodzin, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, zamieszkujących na terenie Gminy Janów Lubelski.

Cele szczegółowe:

- 1) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny
- 2) Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.
- 3) Udzielenie wsparcia rodzinom doświadczających trudności opiekuńczo – wychowawczych.

VII. SPOSOBY REALIZACJI CELÓW

Cele szczegółowe	Zadania
1) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny	- stałe diagnozowanie i monitoring warunków życia rodzin,- systematyczna praca socjalna wydobywająca zasoby rodziny, dzięki którym będą w stanie samodzielnie zaspokajać podstawowe potrzeby rodziny,- zapewnienie bezpieczeństwa bytowego poprzez objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci w przedszkolach, szkołach podstawowych, średnich, placówek w formie gorącego posiłku,- monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin poprzez kontakt i współpracę z rodziną,- zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych rodzinom tego wymagającym,- zapewnienie rodzinom specjalistycznego poradnictwa i wsparcia asystenta rodziny,- zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom,

	- podejmowanie działań w zakresie aktywizacji zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia - umożliwienie dzieciom z rodzin przeżywających trudności z korzystania z pobytu w placówkach wsparcia dziennego
2) Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.	- systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, asystentów rodzin, nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, w tym lekarzy i pielęgniarek świadczących usługi medyczne mieszkańcom, psychologów, pedagogów Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej i innych specjalistów, diagnozowanie i aktualizowanie informacji dotyczących sytuacji rodzin w Gminie - diagnozowanie oczekiwań klientów pomocy społecznej dotyczących udzielania im stosownej pomocy - udzielanie specjalistycznego wsparcia i poradnictwa: psychologicznego, terapeutycznego, prawnego, pedagogicznego, rodzinnego, terapii systemowej rodzin, treningu umiejętności wychowawczych dla rodziców, grup wsparcia, mediacji rodzinnej itp. na rzecz rodzin zagrożonych kryzysem. - umożliwienie i wspieranie ustawicznego doskonalenia umiejętności zawodowych pracowników socjalnych, asystentów rodziny poprzez udział w warsztatach i innych formach edukacyjnych, - podnoszenie kompetencji rodzin w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konsultacji i poradnictwa oraz udostępnianie literatury fachowej, - umożliwienie funkcjonowania na terenie Gminy rodzin

	wspierających - monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem. - realizacja programów dotyczących uzależnień, radzenia sobie w sytuacjach trudnych adresowanych do dzieci i młodzieży - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej w edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii - wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przemocowych - zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych - organizowanie prelekcji w szkołach przez specjalistów - promocja zdrowego stylu życia i prawidłowej postawy społecznej młodego człowieka - udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach, których celem jest wzmocnienie podstawowej funkcji komórki społecznej, - udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mających na celu ochronę poziomu życia rodzin oraz rozwój specjalistycznego dla nich wsparcia, - prowadzenie świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży ze środowisk wymagających wsparcia poprzez propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej.
3) Udzielenie wsparcia rodzinom doświadczających trudności opiekuńczo -	- zapewnienie adekwatnego do potrzeb wsparcia w postaci zatrudnienia asystentów rodziny w celu aktywnego wspierania rodziny wychowującej dzieci. - zatrudnienie rodzin wspierających, - praca socjalna z rodziną przeżywającą trudności

wychowawczych	opiekuńczo-wychowawcze - współdziałanie lokalnych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny celem przepływu informacji i podjęcie stosownych działań - organizowanie specjalistycznego poradnictwa - tworzenie i wspieranie działalności placówek wsparcia dziennego i organizowanie opieki dla dzieci w godzinach pozaszkolnych w tym w formie pracy podwórkowej - tworzenie grup wsparcia i grup samopomocowych - prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie dotkniętej sytuacją kryzysową. - wspieranie i propagowanie form aktywności społecznej, której celem jest umacnianie więzi rodzinnych - promowanie wartości rodzinnych poprzez organizowanie spotkań edukacyjnych, mających na celu wymianę doświadczeń, uczenie i wyposażanie w ważne umiejętności - prowadzenie kampanii społecznych przeciwdziałających dysfunkcji w rodzinach - podejmowanie działań na rzecz powrotu do rodziny naturalnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej - realizacja programów prozdrowotnych - propagowanie wśród mieszkańców aktywności ruchowej i rekreacyjnej.

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

Program realizowany będzie głównie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie Lubelskim we współpracy z następującymi instytucjami:

- 1) Urząd Miejski w Janowie Lubelskim
- 2) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Janowie Lubelskim
- 3) Sąd Rejonowy Janowie Lubelskim
- 4) Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Janowie Lubelskim
- 5) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Janowie Lubelskim
- 6) Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie
- 7) Komenda Powiatowa Policji w Janowie Lubelskim
- 8) Szkoły i przedszkola z terenu Gminy Janów Lubelski
- 9) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Janowie Lubelskim
- 10) Powiatowy Urząd Pracy w Janowie Lubelskim
- 11) Ośrodek Rewalidacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy w Janowie Lubelskim
- 12) Parafie z terenu Gminy Janów Lubelski
- 13) Organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.
- 14) Służba zdrowia.

IX. FINANSOWANIE, ZARZĄDZANIE I MONITORING

Gminny Program Wspierania Rodziny realizowany będzie w latach 2023-2025. Program finansowany będzie ze środków budżetu Gminy Janów Lubelski, budżetu państwa (programy rządowe) oraz z projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących problemów rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się pracą z rodziną. Monitorowanie działań prowadzących do realizacji celu głównego będzie prowadzone przez cały okres realizacji programu. Monitoring polegał będzie na

pozyskiwaniu danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Ponadto Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Janowie Lubelskim będzie co roku przedstawiał Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji Programu.

Wskaźnikami realizacji przyjętych celów będą min.:

- ✓ liczba i formy udzielonej pomocy
- ✓ liczba rodzin i dzieci objętych pomocą
- ✓ liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny
- ✓ liczba rodzin wspierających i liczba rodzin objętych tego typu wsparciem
- ✓ liczba osób uczestnicząca w programach, projektach, kontraktach socjalnych i grupach wsparcia
- ✓ liczba szkoleń i warsztatów
- ✓ liczba i rodzaj poradnictwa specjalistycznego
- ✓ liczba i formy przekazów informacyjnych i edukacyjnych
- ✓ liczba inicjatyw lokalnych propagujących więzi rodzinne.

X. PRZEWIDYWANE EFEKTY

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Janów Lubelski zakłada przede wszystkim stworzenie sprzyjających warunków do poprawy życia rodzin i dzieci. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się wszystkie aktywne instytucje i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji Programu jest polepszenie sytuacji rodzin w gminie, ich poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny. Zakłada się, że działania zapoczątkowane w ramach programu wywołają pozytywną zmianę w funkcjonowaniu społeczności lokalnej.

Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Boh. Porytowego Wzgórza 23
23-300 Janów Lubelski
tel./fax 15 8724 676

Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Janowie Lubelskim
mgr Marzena Dąbrowska